

RECEPTAREA ROMEI ȘI A IMPERIULUI ROMAN ÎN CULTURA ROMÂNĂ MODERNĂ

ORGANIZATORI:
PROF. UNIV. DR. NELU ZUGRAVU
CONF. UNIV. DR. ADRIAN-BOGDAN CEOBANU

16-18 NOIEMBRIE 2023
CORP H, SALA H1

CONFERINȚĂ FINANȚATĂ DE PRIMĂRIA MUNICIPIULUI IAȘI PRIN H.C.L NR. 393/29.09.2023

PROGRAM

Joi, 16 noiembrie 2023

15.30-16.50

Moderator: **Nelu ZUGRAVU**

15.30-16.00: Deschiderea colocviului; salutul organizatorilor:

Dl. Mihai CHIRICA, primarul Municipiului Iași

Dl. Tudorel TOADER, rectorul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Dl. Lucrețiu-Ion BÎRLIBA, decanul Facultății de Istorie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Dl. Florian MATEI-POPESCU, președintele Societății de Studii Clasice din România

Dl. Nelu ZUGRAVU, directorul Centrului de Studii Clasice și Creștine, Facultatea de Istorie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

16.00-16.30: *Oratio inauguralis:* Valy CELA (Timișoara), *Dinamica unei anamorfoze: Dacia versus Roma în dramaturgia eminesciană*

16.30-16.50: Discuții

16.50-17.00: Pauză

17.00-19.00

Litteraria

Moderator: **Claudia-Dorina TĂRNĂUCEANU**

17.00-17.30: Emanuela ILIE (Iași), „*Nu, gînta latină-n veci nu moare!*” *Imaginarul dacic și roman în literatura română din secolul al XIX-lea*

17.30-18.00: Alexandru ISTRATE (Iași), *Redescoperirea Daciei în literatura română modernă*

18.00-18.30: Gabriela DIMA (Iași), *Un episod din istoria Romei la începuturile teatrului românesc: Virginia de Vittorio Alfieri*

18.30-19.00: Discuții

19.00: Cocktail

Vineri, 17 noiembrie 2023

9.00-11.00

Historica (I)

Moderator: **Roxana-Gabriela CURCĂ**

9.00-9.30: Florentina NICOLAE (Constanța/București), *Imaginea dacilor în istoriografia cantemiriană*

9.30-10.00: Răzvan-Adrian MATEESCU (Cluj-Napoca), *Teorii cu privire la religia dacilor înainte și după Vasile Pârvan*

10.00-10.30: Nelu ZUGRAVU (Iași), *Crochiuri de portrete imperiale în istoriografia de la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea*

10.30-11.00: Discuții

11.00-11.30: Pauză

Historica (II)

11.30-13.30

Moderator: **Lucrețiu-Ion BÎRLIBA**

11.30-12.00: Sorin NEMETI (Cluj-Napoca), *„Doctorii ardeleni” și istoria provinciei Dacia*

12.00-12.30: Daniel NIȚĂ-DANIELESCU (Iași), *Dacia și Roma în preocupările unor clerici ortodocși români din prima jumătate a secolului al XIX-lea*

12.30-13.00: Florian MATEI-POPESCU (București), *Romanitate și romanizare în istoriografia românească la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea: Xenopol, Tocilescu, Pârvan*

13.00-13.30: Discuții

13.30-15.30: Pauză

Didactica

15.30-17.00

Moderator: **Emanuela ILIE**

15.30-16.00: Leonidas RADOS (Iași), *În căutarea Romei. Curentul latinist în mediul școlastic ieșean la mijlocul secolului XIX*

16.00-16.30: Cătălina MIHALACHE (Iași), *Decebal și Traian în școala românească (primele decenii ale secolului XX)*

16.30-17.00: Discuții

17.00-17.30: Pauză

Miscellanea

17.30-19.30

Moderator: **Sorin NEMETI**

17.30-18.00: Mircea GHENGHEA (Iași), *Virtvs romana rediviva. Latinitatea neamului în presa românească din Transilvania în a doua jumătate a secolului al XIX-lea*

18.00-18.30: Silviu ANGHEL (București), *Confines Daciae. Cartografia Vechii Dacii și crearea imaginii unei Noi Dacii, din secolul al XIX-lea până în 1916*

18.30-19.00: Ramona CARAMELEA (București), *De la Panteon la Ateneul Român. Narațiuni, filiații istorice și semnificații culturale*

19.00-19.30: Discuții

19.30: Cocktail

Sâmbătă, 18 noiembrie 2023

9.00-11.00

Interpretationes

Moderator: **Valy CEIA**

9.00-9.30: Claudia-Dorina TĂRNĂUCEANU, Ana-Maria GÎNSAC (Iași), *Strategii de traducere în cartea Psalmilor din Vulgata de la Blaj (1760-1761)* [lucrare realizată în cadrul Proiectului de cercetare roPsalt – CNCS-UEFISCDI, cod PN-III-P4-ID-PCE-2020-2939]

9.30-10.00: Bogdan POPA (București), *Academia Română și traducerea clasicii-
lor latini în limba română la sfârșitul secolului al XIX-lea*

10.00-10.30: Adrian-Bogdan CEOBANU (Iași), *Un traducător uitat al lui Horațiu:
Dumitru C. Ollănescu*

10.30-11.00: Discuții

11.00: Închiderea colocviului. Concluzii

Adrian-Bogdan CEOBANU, Nelu ZUGRAVU

Participanți

- Silviu ANGHEL, Cercetător independent, București
Ramona CAMELEA, Academia Română, Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu”,
București
Valy CEIA, Departamentul de Studii românești, Facultatea de Litere, Istorie și Teo-
logie, Universitatea de Vest din Timișoara
Adrian-Bogdan CEOBANU, Facultatea de Istorie, Universitatea „Alexandru Ioan
Cuza” din Iași
Gabriela DIMA, Departamentul de Limbi și Literaturi Străine, Facultatea de Litere,
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Mircea-Cristian GHENGHEA, Facultatea de Istorie, Universitatea „Alexandru Ioan
Cuza” din Iași
Ana-Maria GÎNSAC, Departamentul de Științe Socio-Umane, Institutul de Cercetări
Interdisciplinare, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Emanuela ILIE, Departamentul de Românică, Jurnalism și Literatură comparată,
Facultatea de Litere, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Alexandru ISTRATE, Academia Română, Institutul de Istorie „A.D. Xenopol”, Iași
Răzvan-Adrian MATEESCU, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Cluj-Napoca
Florian MATEI-POPESCU, Academia Română, Institutul de Arheologie „Vasile
Pârvan”, București
Cătălina MIHALACHE, Academia Română, Institutul de Istorie „A.D. Xenopol”, Iași
Sorin NEMETI, Departamentul de Istorie Veche și Arheologie, Facultatea de Istorie
și Filosofie, Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca
Florentina NICOLAE, Departamentul de Filologie română, limbi clasice și balcanice,
Facultatea de Litere, Universitatea „Ovidius” din Constanța / Academia
Română, Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călineascu”, București
Daniel NIȚĂ-DANIELESCU, Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Ale-
xandru Ioan Cuza” din Iași
Bogdan POPA, Academia Română, Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”, București
Leonidas RADOS, Academia Română, Institutul de Istorie „A.D. Xenopol”, Iași
Claudia TĂRNĂUCEANU, Centrul de Studii Clasice și Creștine, Facultatea de Litere,
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Nelu ZUGRAVU, Centrul de Studii Clasice și Creștine, Facultatea de Istorie, Univer-
sitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași